

Katrine Hassenkam (Ø)

Spørgsmål om natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen

04-08-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 9306

Dokumentnummer i F2
3312437

Sagsnummer i eDoc
2023-0253827

Kære Katrine

Du har den 29. maj 2023 stillet spørgsmål til forvaltningen om natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen. Af besvarelsen (bilag 1) fremgik det, at Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) var i gang med en undersøgelse af muligheden for etablering af stationen, samt at BUU ville blive orienteret, når sagen var belyst. TMF er nu i mål med afdækningen og har udarbejdet et notat om situationen (bilag 2). I den forbindelse besvares dit andet spørgsmål vedrørende det politiske handlerum.

Besvarelse

Ad2 - Har vi som udvalg et politisk handlerum, der hvor sagen er nu?

I Overførselssagen 2021/2022 blev der afsat 1,1 mio. kr. til screening og planlægning af natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden. Ifølge budgetnotatet skulle stationen bestå af 200 m² dome til udstillinger, undervisning, musik, værksteder, kontor mv. samt 200 m² med dyregård, grovværksted mv.

Screeningen er standset, og TMF konkluderer på baggrund af den gennemførte undersøgelse, at der ikke er mulighed for at placere en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden. Pumpehusgrunden er et driftsområde, hvor der kører tung trafik, og som af sikkerhedsmæssige grunde er hegnet ind og aflåst. Med den eksisterende drift samt behovet for udbygning af anlægget mhp. at sikre vandkvaliteten i Damhussøen, hvilket kommunen er forpligtet til, er det ikke muligt at afgive arealer til stationen. Damhusengen er desuden omfattet af en fredning, som medfører forbud om opførelse af bygninger på 20 m² og derover. Om en eventuel dispensation kan opnås, er usikkert.

TMF peger på, at en revidering af udviklingsplanen for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken er igangsat og anbefaler, at alternative løsninger for en natur- og miljøstation undersøges i den

Center for Politik og HR
Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 1 1550
København V

EAN-nummer
5798009382160

sammenhæng. TMF vil gå i dialog med Vanløse Lokaludvalg om mulige alternativer og tilpasning af projektet.

Der er mulighed for at fremsætte politisk ønske om, at der i Budget 2024 bevilges screeningsmidler til afdækning af mulighederne for alternative løsninger (herunder omfang og placering) for etablering af en natur- og miljøstation i området.

Katrine Hassenkam (Ø)

Spørgsmål om Natur og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen

08-06-2023

Sagsnummer I F2
2023 - 9306

Dokumentnummer i F2
3312437

Sagsnummer i eDoc
2023-0253827

Kære Katrine

Du har den 29. maj 2023 stillet følgende spørgsmål til forvaltningen om Natur og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen:

[Nedenstående] henvendelse er kommet til både TMU og BUU. Det er jo primært en sag for TMU, men den har i høj grad har indvirkning på vores område. Da en Natur og Miljøstation vil have stort læringspotentialer for byens børn. Det er et virkelig godt og grundigt gennemarbejdet projekt med stor lokal tilslutning. De ville være ærgerligt, hvis man ikke kan arbejde videre med en løsning, som tager højde for den bekymring TMF udtrykker i forhold til behovet for et bladfilter på grunden, og lokaludvalget har allerede et løsningsforslag. Derfor et par spørgsmål:

- 1. Arbejdes der i BUF på et svar til lokaludvalget?*
- 2. Har vi som udvalg et politisk handlerum, der hvor sagen er nu?*

Kære medlemmer af Børne og Ungdomsudvalget

Vanløse Lokaludvalg har siden sin Bydelsplan i 2017 arbejdet for en Natur- & Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen, som dengang også blev medtaget i Teknik- og Miljøforvaltningens udviklingsplan. Projektet blev ved overførselssagen i 2022 bevilget i alt 1.1 mio. i 2021-midler til projektering og screening.

I forbindelse med screeningsprocessen har afdelingen for Vand og Natur i TMF sat spørgsmålstegn ved projektet, da man planlægger en udvidelse af pumpeanlægget med et bladfilteranlæg. I den forbindelse har Vanløse Lokaludvalg målt grunden mere præcist op, da det oprindelige projektforslag blev optegnet på baggrund af en upræcis grundstørrelse efter diverse luffotos. Det viser sig, at grunden er noget større end først anslået.

Vanløse Lokaludvalg mener den reviderede situationsplan imødekommer TMF's bekymringer i forhold til den planlagte opførelse af et filteranlæg og vurderer herefter, at der ikke burde være noget til hinder for, at screeningsprocessen kan afsluttes og projekteringsfasen påbegyndes.

Natur- og Miljøstationen er et grundigt gennemarbejdet projektforslag, der er blevet udviklet og konkretiseret i samarbejde med lokale BUF-enheder; Damhusengens Skole, Ungeværket, Sejlkлубben, Energi & Vand samt Afdelingen for bæredygtig udvikling. Det er et projekt der adresserer mange vigtige dagsordener, fra børn og unges interesse for natur og miljø til formidling af biodiversitets- og vandmiljøproblematikker.

Center for Politik og HR
Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 1 1550
København V

EAN-nummer
5798009382160

Det reviderede forslag:

Situationsplan, vedhæftede Sit.plan.jpeg, viser lokaludvalgets oprindelige forslag til placering af Natur- og Miljøstation på grunden, indtegnet med blå.

Den reviderede situationsplan, vedhæftede Sit.plan.revideret.jpeg, er udarbejdet efter de seneste mål og tegnet op, så det er tydeliggjort, at der er plads til såvel filteranlæg med sikkerhedshegn som Natur- og Miljøstationens to delelementer, dyregård og undervisnings "dome"/værksted. Den er tegnet efter drøftelser med den ansvarlige for Pumpehuset fra Natur og Vand i TMF og dennes anvisninger af pladsbehov.

Filtermaskineriet består af en filtertromle på 4 x 1,2 m. et transportbånd på 10 x 1,1 m (se billede transportbånd + filter). samt en container på 6 x 2.5 m. der placeres på det eksisterende fliseareal ved åen. Området indhegnes, så det ikke er muligt for uvedkommende at tilgå maskineriet (indtegnet med rødt).

Den eksisterende kørebane bibeholdes fra åen til pumpehuset, hvorfra den ændres, så den føres frem til den eksisterende låge, hvor der er adgang til grunden (indtegnet med grønt).

Der er plads til, at det indhegnede areal udvides, hvis der bliver behov for det, ligesom der er plads til yderligere rørføring fra åen til pumpehuset mellem de nye bygninger, hvis det bliver nødvendigt.

[...]

Henvendelsen er også sendt til medlemmer af Teknik og Miljøudvalget.

Besvarelse

Ad1 - Arbejdes der i BUF på et svar til lokaludvalget?

Henvendelsen fra Vanløse lokaludvalg er også sendt til Teknik. Og Miljøudvalget (TMU), som det fremgår. Da sagen hører til Teknik- og Miljøforvaltningens (TMF) fagområde, og da TMF arbejder på sagen, vil der ikke blive udarbejdet et svar fra Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) til Vanløse Lokaludvalg. Henvendelsen bliver lagt på aflæggerbord til Børne- og Ungdomsudvalgets (BUU) orientering ifm. BUU-mødet den 21. juni 2023.

Ad2 - Har vi som udvalg et politisk handlerum, der hvor sagen er nu?

I Overførselssagen 2021/2022 blev der afsat 1,1 mio. kr. til screening og planlægning af natur- og miljøstation. I løbet af screeningsperioden har TMF gjort opmærksom på, at det eksisterende anlæg på Pumpehusgrunden skal udbygges, og at der ikke er mulighed for at gennemføre det beskrevne natur- og miljøstationsprojekt, der screenes for. TMF har igangsat en undersøgelse af, om der kan være alternative mulige scenarier. Det kan være scenarier, som indebærer, at natur- og miljøstationsprojektet tilpasses ligesom TMF's brug af grunden tilpasses i det omfang det er muligt.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at ligge klar i løbet af sommeren. De eventuelle alternative løsninger, der peges på, skal herefter drøftes og foldes mere ud i dialog med projektets interessenter. Da Pumpehusgrunden er fredet område, skal det desuden undersøges, om der kan opnås dispensationer og myndighedsgodkendelse.

Når sagen er blevet belyst og eventuelle muligheder er beskrevet, vil BUU blive orienteret om sagen. På den baggrund har politikerne mulighed for at bestille et budgetnotat mhp., at der findes en løsning for etablering af en natur- og miljøstation – hvis der ikke allerede er fundet en løsning på baggrund af ovennævnte TMF-undersøgelse samt interessedialog mv.

Notat vedrørende etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

4. juli 2023

Sagsnummer 2023-0293768

Indledning

Teknik- og Miljøforvaltningen har modtaget en screeningsansøgning vedrørende etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden, Damhusdæmningen 4.

Forvaltningen konstaterer, at projektet som det fremgår i bestillingen ikke er foreneligt med forvaltningens anvendelse af Pumpehusgrunden, og forvaltningen kan derfor ikke gå videre med screeningen.

Årsagen hertil er, at Pumpehusgrunden er et driftsområde, der håndterer regulering af vandtilførsel fra Harrestrup Å til Damhussøen, samt rensning af vandet inden det ledes videre til Damhussøen.

Driften medfører tung trafik på arealet, og forvaltningen vurderer, at ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at en natur- og miljøstation og hvor særligt børn er målgruppen, er placeret i selve driftsområdet.

Derudover forventer Teknik- og Miljøforvaltningen, at der fremadrettet skal foretages nødvendige ændringer i driftsanlægget, hvis forvaltningen skal leve til kommunens forpligtelse om at sikre vandkvaliteten i Damhussøen. Det betyder blandt andet, at der planlægges etablering af sedimentbassiner. Det er derfor ikke muligt for Teknik- og Miljøforvaltningen at afse disse arealer til andet formål.

Forvaltningen konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er muligt at gå videre med etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden med den nuværende projektering.

Baggrund

BUF har ved Overførselssagen 2021-2022 modtaget midler til screening og planlægning af en natur- og miljøstation, som skulle placeres på Pumpehusgrunden i Damhusengen.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i forbindelse med den ejendomsfaglige høring af budgetnotatet til Overførselssagen 2021-2022 leveret bidrag vedrørende behovet for afledt drift af projektet, fredning, sø- beskyttelseslinjer, dyrehold og forhold vedrørende jordforurening.

Forvaltningen forholdt sig på daværende tidspunkt ikke til driften af de eksisterende anlæg på Pumpehusgrunden og de

Parker, Kirkegårde og
Renhold
Kontrakter
Njalsgade 17
Postboks 394
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

kommende ændringer i denne drift, hvorfor dette ikke fremgår af budgetnotatet. Forvaltningen burde have forholdt sig til dette, for at kunne give et fyldestgørende input.

Vand og Natur - der er myndighed for at sikre vandkvaliteten i Damhussøen - blev ved igangsættelse af screeningen inddraget i projektet, og kan konstatere at projektets omfang og den ønskede placering ikke er mulig på den del, der anvendes som driftsområde på Pumpehusgrunden.

Forvaltningen ser positivt på en natur- og miljøstation, men kan konstatere at en realisering af projektet i sit nuværende omfang og ønskede placering ikke er mulig. En revidering af udviklingsplanen for området er netop igangsat, og forvaltningen anbefaler, at der i denne sammenhæng undersøges muligheder for alternative løsninger.

Udviklingsplan

Vanløse Lokaludvalg og BUF har henvist til, at en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden er inkluderet i udviklingsplanen for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken fra 2017.

Udviklingsplanen fra 2017 har ikke en detaljeret beskrivelse af en natur- og miljøstation, men det er bemærket at bygninger over 20 m² kræver dispensation fra fredningen. Der er også angivet en vejledende placering.

En udviklingsplan har til formål at sikre, at parken plejes, drives og udvikles på en måde, som er i overensstemmelse med fredningen. Den beskriver hvilke tiltag, der kan udføres i planperioden. Der er dog ingen garanti for, at alle tiltag bliver udført. Udviklingsplanens samarbejdspartnere er blandt andet parkbrugerrådet, hvor lokaludvalget er repræsenteret.

I udviklingsplanen fra 2017 har man taget udgangspunkt i daværende drift, samt at tidligere bassiner var fjernet, og at pumpehusgrunden derfor kunne gøres offentlig tilgængelig.

Forvaltningen kan konstatere, at den nuværende drift af det eksisterende anlæg samt planlagte ændringer af anlægget medfører, at det ikke længere anses som en mulighed at fjerne hegnet.

De planlagte ændringer skal forbedre rensningen af vandet fra Harrestrup Å, inden det ledes ud i Damhussøen. Forvaltningen anser ændringerne for nødvendige, hvis kommunen skal leve op til kravene om god økologisk tilstand i Damhussøen. Forvaltningen er derfor nødt til at sikre, at driftsområdet kan anvendes til dette formål. Baggrunden herfor er beskrevet i afsnittet om driften på Pumpehusgrunden.

Fredning

Damhusengen er omfattet af en fredning efter Naturbeskyttelsesloven. Som hovedregel er der forbud mod opførelse af ny bebyggelse, jævnfør fredningens § 2, stk.1. Undtagelsen

er bygninger på under 20 m², jævnfør fredningens § 3, stk. 1.

Det er et uafhængigt fredningsnævn, der behandler sager om dispensationer fra fredninger og dermed afgør, om der kan meddeles dispensation til byggeri over 20 m².

For at fredningsnævnet kan behandle en ansøgning, skal der være tilstrækkelige oplysninger om det ansøgte. Det betyder, at det først er muligt at igangsætte en dispensationssag, når et tilpasset projekt foreligger med mål, placering, materialer med mere.

Det er vanskeligt at vurdere chancerne for at opnå en dispensation til byggeri af en miljøstation, men forvaltningen vurderer, at for at øge chancerne skal bygningen kun være så stor som strengt nødvendigt og have en placering, hvor den gør mindst muligt skade på de hensyn, som fredningen varetager. Ydermere skal der gerne kunne argumenteres for, at en miljøstation understøtter fredningens formål.

Drift på Pumpehusgrunden

Driften på Pumpehusgrunden sørger for regulering af vandstanden i Damhussøen og en oprensning af vandet fra Harrestrup Å, inden det ledes ud i Damhussøen.

Pumpehusgrunden er et arbejdsområde, der af sikkerhedsmæssige årsager er hegnet ind og aflåst, så uvedkommende ikke udgør en sikkerhedsrisiko. I området er der en betydelig mængde teknisk udstyr, herunder et pumpeanlæg og et statisk ristebygværk ved åen. I perioden 1. april - 31. oktober er der jævnligt tung kørsel ind og ud af området.

Ristebygværket er ikke tidssvarende og det renses pt. manuelt flere gange om ugen. Pt. anvendes området til oplag af grøde, som derefter bortkøres.

Der blev i 2022 udarbejdet en plan for at sikre, at oprensningen kan foregå tidssvarende. I den forbindelse blev der indkøbt et selvrensende riste anlæg, som forventes monteret i løbet af 2023. Det selvrensende riste anlæg fjerner grøden foran indløbet og løfter grøden op på et transportbånd, som transporterer det op i en container.

I forbindelse med bortskaffelse af grøden, vil kørslen ind og ud af området øges. Derudover vil der være arbejdskørsel ved reparation og vedligeholdelse af pumpeanlæg og ristebygværk.

Damhussøen er omfattet af *Lov om vandplanlægning* og *Indsatsbekendtgørelsen*, hvor den er målsat til at skulle have god økologisk tilstand. Det mål opfylder den ikke, da den for nuværende har ringe økologisk tilstand, primært på grund af den store tilledning af oppumpet vand fra Harrestrup Å (oplandet), men også antallet af ynglende skarver har betydning.

Det er kommunens ansvar at sikre målopfyldelse. Da tilstanden i søen er afhængig af indsætter i oplandet, er

kravet om målopfyldelse udskudt til efter 2027, hvor fosforindsatsen i oplandet forventes gennemført.

Forvaltningen kan konstatere, at det med stor sandsynlighed ikke vil være muligt at sikre vandkvaliteten fremadrettet i Damhussøen, hvis ikke der iværksættes en eller anden form for rensning af vandet. Det er derfor afgørende for, at søen kan leve op til kravene i vandområdeplanerne og indsatsbekendtgørelse, at der reserveres et areal til etablering af minirensaneanlæg eller lignende. Dette skal ligge i tilknytning til det øvrige anlæg og forvaltningen forventer, at der på driftsarealet ud mod Harrestrup Å etableres et sedimentbassin på grunden til reduktion af blandt andet fosfor.

Det videre forløb

Med den eksisterende drift og forvaltningens forventede ændringer i anlægget, er det ikke muligt at afgive arealer på driftsområdet langs Harrestrup Å eller kombinere selve driftsområdet med en natur- og miljøstation.

Forvaltningen vurderer, at det ikke vil være hverken hensigtsmæssigt eller sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at placere en natur- og miljøstation med aktiviteter for offentligheden på driftsområdet, og at det skal forblive indhegnet og aflåst og uden adgang for uvedkommende.

Forvaltningen stiller sig dog positiv overfor projektet med en natur- og miljøstation og forslår, at forvaltningen i arbejdet med at revidere udviklingsplanen går i ny dialog med Vanløse Lokaludvalg omkring mulighederne for en natur- og miljøstation i området.

Det er forvaltningens vurdering, at det vil kræve en tilpasning af den nuværende projektering (nedskalering) og ønske til placering. Derudover kan der være relevante interessenter og øvrige brugere, der skal høres og tages i betragtning.

Udover driftsmæssige hensyn og fredningsforhold kan der også være hensyn til rør og ledninger på grunden, hvis der skal bebygges.

I forbindelse med den kommende udviklingsplan påtænker Teknik- og Miljøforvaltningen at invitere Vanløse Lokaludvalg til et møde på lokaliteten efter sommerferien med henblik på at gå i dialog om mulige alternativer og tilpasning af projektet, og hvor hensynet til driftsområdet er medtænkt.